

Undervisningsplaner 2025-26, HTX

Klassetrin: 2.g., xy24. Fag: Idéhistorie B. Oversigt over forløb

Titel 1	Idéhistoriske tilgange, metoder og faget i sig selv.
Titel 2	Vores Etske Virkelighed & Eksistens + SO4
Titel 3	Sundhed, sygdom og medicinsk teknologi
Titel 4	Dyb Historie m. kig til Antikken og de Moderne Verdenssyn
Titel 5	
Titel 6	

Titel	Intro	
Tidsperiode	Uge 32-38	
Litteratur	Kernestof: - 'Idehistorie', Alex Young, Jakob Bek-Thomsen & Casper Andersen, Systime, 2019. – Alle elever har adgang til denne online læringsbog. Forløbet tager udgangspunkt i kapitel 1 + 2 fra ebogen Supplerende stof: - ANT & SCOT forklaret fra DTU, https://historie.dtu.dk/formidling/skolemateriale/teknologihistorie/ant - Svendsen, Lars; 'Tanker om det Onde', Systime ibog. - Forskellige YouTube videoer med etiske dilemmaer som f.eks. Trolley dilemmaet, Trampe the Bicycle lift.	
Andre aktiviteter	Dette forløb vil fungere som et introduktionsforløb med megen fokus på fagets metoder og tilgange og dertil er det med lærerstyret undervisning og små opgaver med de overordnede metoder indenfor de kombinerede fag som idéhistoriefaget består af. Derudover er der særlig fokus på kildekritik da de fortløbende skal bruge dette ift. et SO-forløb. De metoder der er dykket ned i under forløbet er; kildekritik, SCOT, ANT, Kontekstualisme, Historieforståelse, David Edgertons Brugsperspektiv og begrebshistorie.	
Faglige mål	Historisk metode, idehistorisk metode, teknologisk metode, kildekritik.	

Titel 2	Vores Etske Virkelighed & Eksistens + SO4	
Tidsperiode	Uge 38-51 + SO4 uge.	
Litteratur	Under dette forløb skal eleverne arbejde med forskellige etiske positioner for at gøre dem klar til SO4 hvor de skal arbejde med bioetik i fagene dansk og idéhistorie. Der vil være et fokus på teknologietik og elevernes egen forståelse og derfor videre deres evne til at tage noter og øve sig i dette. Der vil være fokus på Kant, Bentham, Løgstrup og Hans Jonas. Afslutningsvis skal eleverne lave et case study i robotetik. Kernestof: Sparsø Guldhammer, Mikkel; 'Teknologi og Etik', Uddrag af kapitel 2, Systime, 2022; https://teknologiogfilosofi.systime.dk/?id=c303	
Andre aktiviteter	Elektronisk baseret materiale. Etske positioner og filosofiske retninger Notatteknik. Kompetenceforberedelse	
Faglige mål	- demonstrere viden om fagets identitet og metoder - erkendelsesteoretiske, etiske, livsfilosofiske og kulturelle aspekter ved udvikling og brug af teknologi	

Titel 3	Sundhed, sygdom og medicinsk teknologi	
Tidsperiode	Uge 1 – uge 8 2023	
Litteratur	Under dette forløb vil der være et særligt fokus på at se hvordan man har set på sygdom og sundhed historisk set og mere over se på behandlingsmetoderne. Der vil være forskellige nedslag i historien som eleverne enten skal arbejde med igennem lærerstyret præsentation, egen informationssøgning, projektarbejde ved illustration og slutteligt individuelle præsentationer. Nedslagene vil være Antikkens Grækenland, Det Romerske Rige, Middelalderens Klostre, 1700-tallets opdagelser og den moderne Antibiotika opdagelse. Kernestof: - 'Idehistorie', Alex Young, Jakob Bek-Thomsen & Casper Andersen, Systime, 2019. – Alle elever har adgang til denne online læringsbog.	

	Forløbet tager udgangspunkt i kapitel 10+11 fra ebogen - Den Hippokratiske lægeed fra 1815 på dansk og amerikansk. - 'Middelalderens Medicinhistorie', Museum Skanderborg, https://www.museumskanderborg.dk/medicinhistorie - 'Antikkens Lægevidenskab', Forskerzonen, 2018, videnskab.dk - Middelalderens Medicinhistorie – en rejse gennem klostermedicinens historie; muesum skanderborg, https://www.museumskanderborg.dk/medicinhistorie - '50 Opdagelser – Højdepunkter i Naturvidenskaben', Helge Kragh, Gyldedal, 2018. Under forløbet tages der udgangspunkt i kapitlerne; - 'Bakterier', 'blodet cirkulerer', 'Celler', 'DNA', 'Epigenetik', 'Frøhjerter og Hjernens genetik', Grundlæggende livsprocesser', 'Hormoner', 'kokopper og vaccination', 'kroppens syge indre', 'Lægemidler fra blinde læger til blindende forsøg', 'prof røntgens usynlige stråler', 'mirakelmidlet penicillin'. - 'Den sidste Antibiotika', Filmstriben, Jakob Gottschau, 2006; https://filmcentralen.dk/grundskolen/film/den-sidste-antibiotika?uniuser=kris884x	
Andre akt.	Dette forløb vil være fokuseret omkring en forståelse af vores sygdomsopfattelse igennem tiderne, etikken der har ændret sig med den større forståelse vi har fået og videre en forståelse omkring de teknologiske og naturvidenskabelige metoder der ligger til grund for fremskridt og ændringer indenfor feltet medicin. Igen vil der være fokus på at holde klassen til kapitler i deres ebog men dertil vise supplerende materiale af flere genrer og dertil hele tiden at diskutere og lave mindre opgaver til oplæg i plenum.	
Faglige mål	- redegøre for væsentlige idéhistoriske og teknologihistoriske udviklingslinjer og begivenheder fra oldtiden til i dag - sammenligne udviklingen og brugen af ideer og teknologi på tværs af kulturer på forskellige niveauer, fra det lokale til det globale - analysere samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens - diskutere aktuelle problemstillinger med udgangspunkt i fagets perspektiver, herunder reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende	

Titel 4	Dyb Historie m. kig til Antikken og de Moderne Verdenssyn	
Tidsperiode	Uge 9-22 2023	
Litteratur	Kernestof: - 'Idehistorie', Alex Young, Jakob Bek-Thomsen & Casper Andersen, Systime, 2019. – Alle elever har adgang til denne online læringsbog. Forløbet tager udgangspunkt i kapitel 3+5+7 fra ebogen. - 'Guns, Germs & Steel', Jared Diamond, 2013, part 1; https://youtu.be/i885hopsw6E - 'Sapiens – A brief history of humankind' Y.N., Harari: Vintage 2011, s.14-21. - 'Mesopotamien – Flodrigerne i Ørkenen', Svend Skovmand, Verdenshistorie, forlaget Hedeskov, (2010), s. 34-39. - 'Vandforsyning & Vandfordeling', Sten er Magt – den romerske bys teknologi, Søren Brunsholt Andersen, Erhvervsskolernes forlag, (2008), s. 11-20. - 'Romerriget – Historie', Den Store Danske; link - 'Filosofihistorie for begyndere', Osborne & Edney, det lille forlag (1997), s. 19-21. - 'Politisk Filosofi – Platon og den retfærdige stat', Refleksion en grundbog i filosofi, Larsen og Rasmussen, (2017) s. 90-96 - 'Speech in Port Stanley', Margareth Thatcher, (1983); https://www.margaretthatcher.org/document/105227 - 'Hvad er Global Historie', Global Idéhistorie, Thorup & Andersen, (2018), s- 6-7. - 'Engineering a better life for all', Cat laine, TedTalk, (2009); link Supplerende Stof: - 'En Neanderthaler gik ind på en bar', Thomas Djursing, Ingeniøren, (2019); - 'Hvordan ser mennesket ud om 1 million år', Kristian Sjøgren, Videnskab.dk, (2013); https://videnskab.dk/sporg-videnskab/hvordan-ser-mennesket-ud-om-en-million-ar - 'Spor fra hidtil ukendte menneskearter fundet i moderne menneskers DNA', Andre Skriver, Videnskab.dk, (2019); https://videnskab.dk/naturvidenskab/spor-fra-to-hidtil-ukendte-menneskearter-fundet-i-moderne-menneskers-dna - 'Verdens ældste hulemalerier blev skabt af neandertalere', Rasmus Kragh Jakobsen, Videnskab.dk (2018); https://videnskab.dk/kultur-samfund/verdens-aeldste-hulemalerier-blev-skabt-af-neandertalere	

Andre aktiviteter	Dette forløb vil være et længere forløb hvor eleverne skal holde fokus for at kunne se sammenhængen og den længere tråd og sammenhæng i historien. Eleverne skal i forløbet få lov til at være kreative med forskellige teknologiske projekter som at genopføre Uruk og lave en efterligning af et romersk vandforsyningssystem. Det er et forløb hvor eleverne skal samle deres viden omkring de lange linjer i historien helt tilbage fra de første menneskearter og op til tilblivelsen af det moderne verdenssyn. Eleverne skal under forløbet få lov at arbejde meget sammen i grupper for hele tiden at kunne diskutere deres forståelse og afprøve den op imod andres.	
Faglige mål	- sammenligne udviklingen og brugen af ideer og teknologi på tværs af kulturer på forskellige niveauer, fra det lokale til det globale - analysere udvalgte historiske, kulturelle, samfunds- og videnskæssige omstændigheder for teknologisk innovation, herunder vekselvirkning med naturen - analysere samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens	